

ОУ "СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ" – ЧЕЛОПЕЧ

с. Чelopeч, обл. Софийска, ул. "Любен Каравелов" 3

тел.: 0888721512; 0878154944

e-mail: Osnovno.UchilishteChelopech@chelopech.egov.bg

УТВЪРЖДАВАМ:/п/.....

Директор /Н. Бантова/

**Училищна програма по гражданско,
здравно, екологично и
интеркултурно образование
за учебната 2026/2027 година**

*Настоящата програма е приета на заседание на Педагогическия съвет с
Протокол № 8/09.09.2026 г. и са утвърдени със Заповед № 548/14.09.2026 г.
на Директора на училището.*

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Същност.....
2. Цели.....
3. Реализиране.....
4. Институционална политика за подкрепа на гражданското, здравното,
екологичното и интеркултурното образование.....
5. Задачи.....
6. Мероприятия и дейности.....
7. Координация.....
8. Контрол.....

СЪЩНОСТ

Училищната програма по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование урежда:

1. същността и целите на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;
2. начините и формите за осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;
3. рамковите изисквания за резултатите от обучението по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование;
4. институционалните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.

Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.

Екологичното образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

ЦЕЛИ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Целите на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са:

1. изграждане на автономна и активна личност, която:
 - а) разбира и отстоява общочовешките ценности, ценностите на демокрацията и човешките права, участва в гражданския, политическия и социалния живот по отговорен, съзидателен и ефективен за себе си и за обществото начин;
 - б) познава институциите, структурата и процедурите на демократичното общество, икономическите и политическите реалности на глобализацията се свят;

в) зачита значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;

г) осъзнава и цени своята културна идентичност;

д) взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;

е) изразява обосновано и критично гражданската си позиция;

ж) взема самостоятелни решения относно своето развитие, проявява инициативност и способност да си поставя цели, да планира и да обосновава действията си;

з) носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;

и) подбира адекватна информация, продукти и услуги за подобряване на здравето и поддържа здравословен начин на живот за себе си и за околните;

й) познава и спазва нормите за екологична култура и поведение с оглед опазване на природата и създаване на устойчива околна среда;

к) познава механизмите на публичните институции и гражданското общество за прилагане на споделена отговорност за опазване на околната среда и проявява готовност за участие в тях;

л) умее да прави връзки между отделни сфери на обществения живот и да разбира причините за социалните неравенства, екологичните и глобалните предизвикателства;

2. функциониране на всяка образователна институция като автономна, активна и саморазвиваща се общност, която:

а) възпитава в демократичните ценности;

б) насърчава инициативност, отговорност, солидарност, социална чувствителност и критичност у всички участници в образователната система;

в) утвърждава устойчива, включваща, демократична и здравословна среда, свободна от различните форми на агресия и дискриминация;

г) изгражда и поддържа позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани със здравето, екологията, гражданското участие, межкултурната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение;

д) създава позитивна образователна среда за диалог между представителите на различните културни общности в зависимост от тяхната възраст и компетентности, включително и чрез формите на ученическото участие и самоуправление.

НАЧИНИ И ФОРМИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. В процеса на придобиването на всички видове училищна подготовка.
2. В часа на класа, включително и чрез ученическото самоуправление;
3. В заниманията по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден;
4. В рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие

5. Училищна програма „Без свободен час в училище”

**ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ПОЛИТИКИ
ЗА ПОДКРЕПА НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО , ЕКОЛОГИЧНОТО И
ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ**

I. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА УЧИЛИЩНИ РИТУАЛИ

- а) откриване и закриване на учебната година;
- б) официално раздаване на удостоверение за завършена ПГ и завършен първи клас, удостоверението за завършен начален етап на основната степен, свидетелството за основно образование;
- в) награждаване на отличили се ученици и учители;
- г) поддържането на училищен кът и съхраняването на училищното знаме;
- д) честването на национални празници, на официалните празници, на дните на национални герои и будители, на празника на патрона на училището:
 - 01.11 - Денят на народните будители
 - 18.02 - Обесването на Васил Левски
 - 03.03 - Освобождението на България
 - 11.05 - Патронен празник на училището
 - 24.05 - Ден на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност

II. ИЗБОР НА УЧИЛИЩНИ ЗНАЦИ И СИМВОЛИ, УЧИЛИЩЕН ХИМН.

А) Символи

- 1. Знаме на училището.
- 2. Химн на училището.
- 3. Значка на училището.
- 4. Официална униформа с логото на училището.

Б) Почетни знаци

- 1. Почетен плакет
- 2. Летописна книга
- 3. Грамота на ОУ “Св. Св. Кирил и Методий“ с.Челопеч

III. ВЪЗПИТАВАНЕ В ТРАЙНИ НАВИЦИ ЗА ОТДАВАНЕ НА ПОЧИТ И ИЗРАЗ НА НАЦИОНАЛНОТО САМОСЪЗНАНИЕ

- а) изслушване на националния химн в тържествени за държавата и училището моменти;
- б) поставяне на националния флаг на фасадата на училището;
- в) издигане на националния флаг на училищни тържества

- на 15 септември - откриване на учебната година – от учител или ученик, постигнал забележителни резултати в образователно – възпитателния процес; предаване „Факела на знанието“ от завършващите начален етап четвъртокласници на първокласниците, които се приемат в училищните редици.

- на 24 май - „Ден на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност” – посрещане на училищното знаме; прощаване на седмокласниците с училищното знаме; официално награждаване на ученици с високи постижения в процеса на обучение.

IV. ПОДКРЕПА НА ИНИЦИАТИВНОСТТА И УЧАСТИЕТО НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ЧРЕЗ ПОДХОДЯЩИ ЗА ВЪЗРАСТТА ИМ ВКЛЮЧВАЩИ ДЕМОКРАТИЧНИ ПРАКТИКИ

1.Участие в Ученически съвет като форми на ученическо самоуправление;

2.Организиране на доброволчески дейности във и извън училище;

2.1 Провеждане на благотворителни акции за събиране на дрехи и парични средства за деца в неравностойно социално положение

2.2. Организиране и участие в Благотворителни мероприятия.

2.3. Съдействие за подпомагане на благородни инициативи- Акция за събиране на пластмасови капачки за кампанията „Капачки за бъдеще“ в позиционираното в двора на училището метално сърце.

3. Поддържане на училищни медии – уеб сайт и фейсбук страница на училището - информация за участие на учениците в различни изяви – отбелязване на празници, конкурси, състезания, олимпиади, изложби, и др.

4. Организиране на училищни празници, кампании и събития съобразно календара на световните, международните, европейските, националните, общинските, местните, професионалните и културните дати и празници;

4.1.Подкрепящи здравето:

месец септември

- Европейски ден на спорта - в часовете по ФВС по преценка на преподавателите.
- „Денят на сърцето“
- Турнир по хандбал

месец ноември

- Европейският ден на здравословното хранене – класни ръководители и Екип за подкрепа на личностното развитие (ЕПЛР)
- Международен ден без тютюнопушене – беседа с презентация.

месец декември

- „Празникът на основната гимнастика“ – преподаватели по ФВС.

месец януари

- Турнир по волейбол

месец февруари

- „Не дишай смърт“ - лекция за опасността от употреба на вейп устройства – съвместно с община Челопеч и медицинското лице в училище.

Месец април

- Републикански шампионат по пътна безопасност и приложно колоездене за деца по правилата на ФИА

месец май

- Национален Ден на спорта – в часовете по ФВС по преценка на преподавателите.
- „Млад огнеборец“

4.2 Подкрепящи толерантността:

месец ноември

- Международен ден на толерантността – беседа и дискусии, изработване на табла; ЕПЛР и педагогически специалисти.

месец септември – октомври

- Национална кампания за превенция насилието и злоупотребата с деца - съвместно с община Челопеч
- Световен ден на усмивката – класни ръководители и ЕПЛР.

месец ноември

- Ден на християнското семейство – педагогически специалисти съвместно с Читалището, Клуба на пенсионера и Клуба на инвалида.

месец декември

- Благотворителен коледен спектакъл – педагогически специалисти.

месец януари

- Световен ден на думата „БЛАГОДАРЯ“ – ЕПЛР.
- Международен ден на прегръдката – ЕПЛР.

- Световен ден за борба с тормоза в училище – мероприятия свързани с деня на розовата фланелка.

4.3. Подкрепящи социалната чувствителност:

месец ноември

- Световен Ден в памет на жертвите на катастрофи – мероприятие съвместно с община Челопеч и РУ Пирдоп.

месец септември

- Европейска седмица на мобилността - класни ръководители.

месец октомври

- Лекции за борбата с трафика на хора и киберсигурността

месец декември

- Лекции „Защо и как се пристрастяваме към социалните мрежи?“

месец юни

- Международен ден за борба със злоупотребата и нелегалния трафик на наркотици

4.4. Подкрепящи правата на човека:

месец ноември

- Национален ден на четенето – класни ръководители.

месец декември

- Международен ден на хората с увреждания – ЕПЛР

месец януари

- Ден на професиите – класните ръководители.

месец март

- Международен ден на хората със синдром на Даун.

месец юни

- Международен Ден на детето – инициативи от начален етап.

4.5. Подкрепящи опазването на околната среда:

месец март

- Световен ден на водата – презентации, табла, проекти, участие в конкурси и посещение на пречиствателната станция при община Челопеч.

месец април

- Световен ден на Земята – презентации, табла, проекти и участие в конкурси.

5. Организиране на обучения на връстници от връстници:

Съвместно с БМЧК на тема: Защита на населението от бедствия и аварии, Оказване на първа помощ на пострадал, Превенция на зависимости.

6. Участие в клубове и неформални групи по интереси;

7. Реализиране на форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията. Целта е осигуряване на подкрепа за личностно развитие /обща и допълнителна/, на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията на учениците, в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик и в съответствие с разработените стратегии за подкрепа за личностно развитие. Спомагане за успешното преодоляване от учениците на възникнали затруднения и конфликти в училище семейството и обществото.

8. Проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците относно процеса и съдържанието на училищното образование и предложения по училищния живот;

V. ПОДКРЕПА ЗА МУЛТИКУЛТУРНАТА СРЕДА В УЧИЛИЩЕТО.

1. 1. Общи положения

Учениците, които се обучават в ОУ „Св. Св. Кирил и Методий”, се идентифицират като български граждани. Всички се адаптират и се социализират успешно в училище. На ниво училище и клас се организират разнообразни дейности, свързани с патриотично възпитание, толерантност, позитивна комуникация, взаимно доверие и взаимопомощ.

ЗАДАЧИ

1. Изграждане култура на поведение в ученическата общност и готовност за участие в общоучилищния живот.
2. Изграждане на здравна и екологична култура.
3. Кариерно ориентиране.
4. Изграждане на национално самочувствие и отговорност у учениците.
5. Противодействие на агресивно поведение.
6. Насърчаване на доброволческата дейност.

ДЕЙНОСТИ

I. ЧАС НА КЛАСА

ЧРЕЗ ЗАНИМАНИЯ, ДЕЙНОСТИ И ПРОЕКТИ ПО ТЕМАТИЧНИ ОБЛАСТИ:

1. Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие;
2. Толерантността и интеркултурния диалог;
3. Безопасност на движението по пътищата;
4. Защита на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ;
5. Превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
6. Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха;
7. Превенция и противодействие на корупцията.

II. УП "БЕЗ СВОБОДЕН ЧАС В УЧИЛИЩЕ"

В ОУ „Св. Св. Кирил и Методий” с. Челопеч има разработена програма „Без свободен час в училище”, която определя водещите принципи, задачи, цели и дейности, както и очакваните резултати. Програмата съдържа тематични ядра и конкретни теми към всяко едно от тях, засягащи гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование. НП „Без свободен час в училище” се актуализира всяка учебна година.

III. УЧЕНИЧЕСКО САМОУПРАВЛЕНИЕ

1. Утвърждаване дейността на ученическия съвет като форма на демократичното училищно самоуправление.

2. В състава на ученическия съвет влизат председателите на паралелките от I до VII клас.

Правила на паралелка

3. Ученическият съвет има тричленно ръководство, което се избира с гласуване за всяка учебна година.

4. Редовни заседания на УС се провеждат всеки първи вторник от месеца в кабинета на педагогическия съветник.

5. Ученическият съвет разработва годишен план съобразен с годишния план на училището.

6. Представители на ученическия съвет имат право да взимат участие в педагогически съвети и в заседания на общественния съвет в училище.

7. Ученическият съвет участва в разработването на етичен кодекс на училището.

8. Ученическият съвет разработва и участва в реализирането на проекти.

IV. ЗАНИМАНИЯ ПО ИНТЕРЕСИ В ГРУПИТЕ ЗА ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН

1. Наблюдение и оценка на поведенческите ситуации по време на заниманията по интереси.
2. Провеждане на беседи и разговори с учениците по възникнали затруднения, споделяне на проблеми и възникнали конфликт; спазване на здравно-хигиенни норми и изисквания от учениците.
3. Грижа за опазване здравето и живота на учениците.
4. Дидактически игри - образователни и развиващи.
5. Народни традиции, обичаи и празници.
6. Безопасност на движението по пътищата.
7. Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие.
8. Приложни дейности за изготвяне на подходяща украса за празниците.

V. КЛУБОВЕ ЗА ИЗВЪНКЛАСНИ ДЕЙНОСТИ

ЦЕЛИ:

1. Развитие на потенциала за учене, творческия и спортния потенциал на учениците.
2. Образователна интеграция на децата чрез формиране на общности по интереси.
3. Развитие на допълнителни знания, умения и компетентности у учениците, свързани с подкрепа за развитие на способностите им, извън тези, които са включени в задължителната училищна подготовка.
4. Осмисляне на свободното време на учениците чрез насочването им към дейности за развитие на индивидуалните им способности и интереси.
5. Създаване на перспектива в училищата чрез извънучебна дейност всеки участник да придобие увереност в собствените си сили, да формира и реализира собствени стратегии за успех и мотивация за учене.
6. Създаване на условия за развитие на социалната принадлежност, засилване на културната и националната идентичност и повишаване на етническата толерантност и мултикултурната интеграция.
7. Създаване на устойчиви механизми за участие на общността в дейността на училището и за работа с родителите на децата от уязвими групи.

СФОРМИРАНЕ НА ГРУПИ ЗА ДЕЙНОСТИ ПО ИНТЕРЕСИ

1. Клуб „Млад математик“ – Лушка Нанова
2. Клуб „Забавна математика“ – Добриела Иванова
3. Клуб „Дигитална лаборатория“ – Николета Негойкова
4. Клуб „Digital Bee“ – Делина Златанова
5. Клуб „3D принтиране“ – Андрей Мирчев
6. Клуб „Училищен вестник“ – Светлина Кюркчиева
7. Клуб „Magic dance“ – Мария Иванова

8. Клуб „Млад огнеборец“ – Стоян Стрелков
9. Вокална група „Челопешка чучулига“ – Лиана Цанева
10. Колоездачен клуб „Велоусмивковци“ – Ваня Георгиева и Цветелина Цветанова

КООРДИНАЦИЯ

За координиране при прилагането на училищните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ с. Челопеч отговарят следните работни екипи:

1. Координационен съвет за противодействие на училищния тормоз;
2. Екип за подкрепа на личностното развитие;
3. Екип по спортно-туристическа дейност;
4. Комисия по БДП;
5. Комисия „Защита при бедствия, аварии и катастрофи“.

КОНТРОЛ

- Контролът по провеждането на възпитателна работа се осъществява от директора на училището по учебната дейност.
- На контрол подлежи цялостната възпитателна дейност, съгласно настоящата програма и плана за контролната дейност на директора по учебната дейност.
- Резултатите от изпълнението на програмата се отчитат на заседание на Педагогическия съвет от педагогическия съветник и комисията за мониторинг на изпълнение на стратегията.